

HØRINGSUDKAST

Indstilling til universitetsledelsen Studienævnetsstrukturen i den kommende organisation

Indledning

Aarhus Universitets bestyrelse har besluttet, at der i forbindelse med den faglige udviklingsproces skal iværksættes et særligt analysearbejde for at fastlægge studienævnetsstrukturen i Aarhus Universitets kommende organisation. Analysearbejdet skal munde ud i et beslutningsoplæg til universitetsledelsen om den kommende studienævnetsstruktur.

Baggrunden for bestyrelsens beslutning er en erkendelse af, at uddannelsesområdet rummer et stort uhøstet potentiale fra fusionerne. Aarhus Universitet skal derfor i sin kommende organisation have en studienævnetsstruktur, der både kan understøtte arbejdet med uddannelsernes kernefaglighed og kan give rum til arbejdet med uddannelsernes fleksibilitet og tværgående sammenhænge og dermed sikre implementeringen af det indre uddannelsesmarked.

Analysearbejdet om den kommende studienævnetsstruktur er inddelt i flere faser (jf. nedenstående procesbeskrivelse). Første del af analysearbejdet har været indkaldelse og bearbejdning af skriftlige input fra de primære interessenter: Studenterorganisationer, hovedområderne og AU Studieadministration. Derudover har flere studienævn og studenterfaglige organisationer indsendt deres input. Anden fase har været afholdelse af dialogmøder med studenterorganisationerne, hovedområderne og AU Studieadministration. Endelig har indstillingen til universitetsledelsen været i høring hos de primære interessenter. Carsten Riis har været ansvarlig som analysearbejdet, der er blevet sekretariatsunderstøttet af Ledelsessekretariatet ved Grith Thagaard Loft.

På baggrund af de skriftlige input, dialogmøderne og høringen samt den igangværende universitetslovsrevision foreslås nedenstående principper for den kommende studienævnetsstruktur:

- Der etableres en studienævnetsstruktur på hovedområderne med uddannelsesledelse på to organisationsniveauer (se nedenstående modeller).
- Det vil sige, at der etableres *enten* ét uddannelsesforum *eller* ét studienævn på hovedområdeniveau og efter dekanens beslutning et antal studienævn på "fagniveau".
- Kompetence- og opgavefordelingen mellem de to niveauer tager udgangspunkt i universitetsloven og det generelle princip, at hovedområdets tværgående og uddannelsesstrategiske arbejde varetages af hovedområdeniveauet.
- Studienævnet tager sig således af de uddannelsesnære aspekter, curriculum-udvikling og den praktiske planlægning. Det gælder dog for en række opgaver, som f.eks. kvalitetssikring af uddannelserne og kontakten til arbejdsmarkedet, at begge niveauer bidrager til opgavevaretagelsen.
- På begge niveauer arbejdes ud fra fælles procedurer og principper beskrevet af rektor og universitetsledelsen med baggrund i det tværgående Forum for AU Studier.

Det er hensigten, at ovenstående principper sikrer studerendes og medarbejdernes medbestemmelse og medinddragelse på uddannelse og undervisning og samtidig tilgodeser det tværgående og strategiske uddannelsesarbejde på AU. Dette indebærer en harmonisering af uddannelsernes styring på tværs af hovedområderne.

Studienævn

Uanset hvilken model der er tale om, definerer hovedområderne selv antallet af studienævn og således, hvordan "fagniveauet" fortolkes. På den måde vil både autorisationsuddannelser o.lign. og grupper af uddannelser som f.eks. sproguddannelser kunne indpasses i strukturen. Der er følgende muligheder for organisering af studienævne:

- Et studienævn pr. uddannelsesområdet (som f.eks. autorisationsuddannelsen medicin)
- Et studienævn for en gruppe af uddannelser med fagligt fællesskab
- Et studienævn for en gruppe af uddannelser med samme titel (som f.eks. cand.scient.) fra samme eller forskellige institutter
- Et studienævn pr. institut
- Et studienævn pr. uddannelsesniveau (bachelor, kandidat, master etc.)

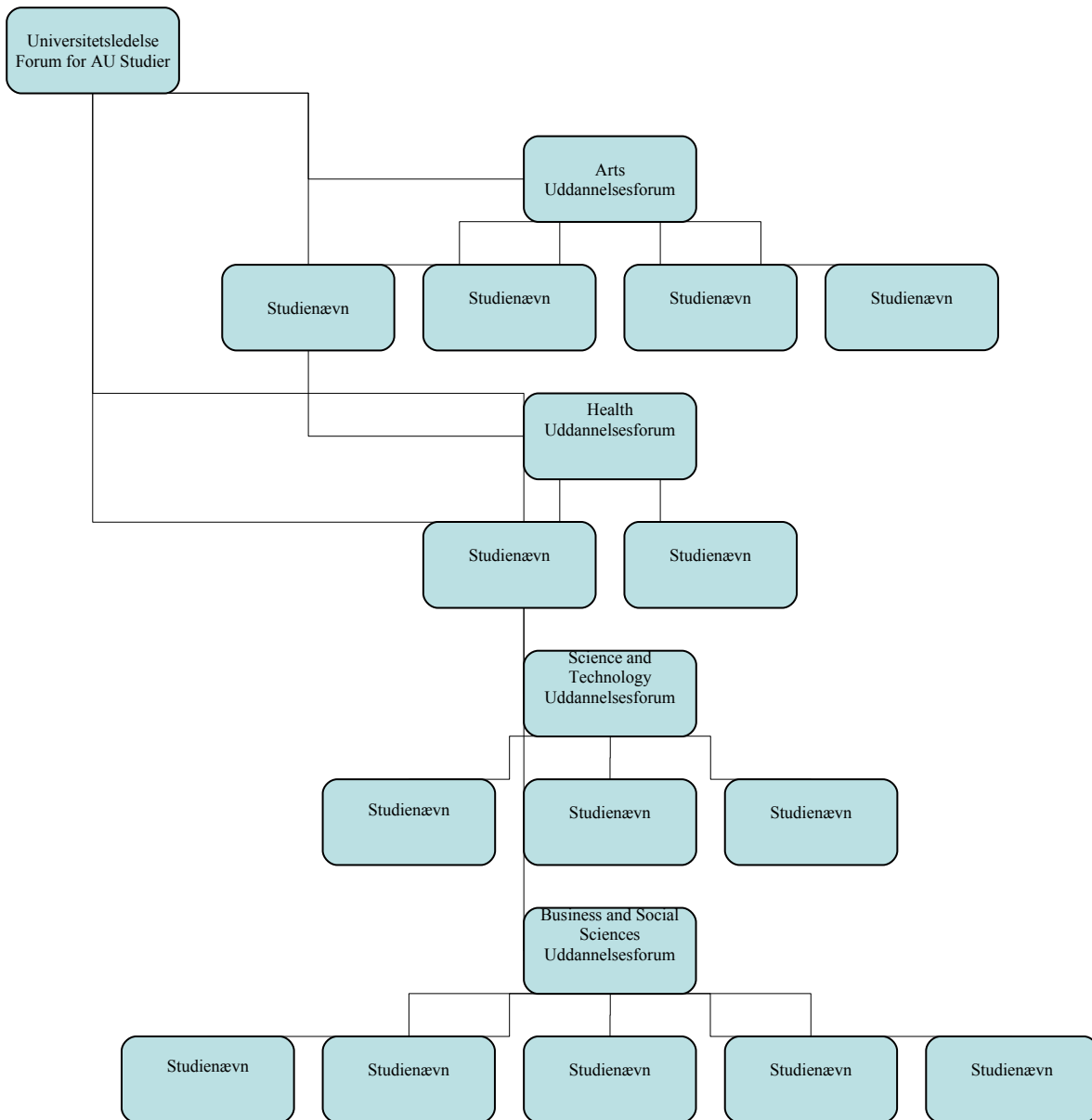
Det anbefales dog, at hovedområderne af hensyn til den tværgående koordinering og sikring af ensartet praksis, kun i begrænset omfang organiserer sig med ét studienævn til én uddannelse.

Modellerne

Der er umiddelbart tre overordnede modeller for studienævnsstrukturen på hovedområderne, der alle tre kan suppleres med en særlig funktion for studielederne. Modellerne tager udgangspunkt i de overordnede principper beskrevet ovenfor.

De overordnede modeller for studienævnsstrukturen er gengivet grafisk på de følgende sider.

MODEL 1: UDDANNELSESFORUM OG STUDIENÆVN

NB: Antallet af studienævn ovenfor er gengivet som eksempler og er ikke et konkret forslag om antal.

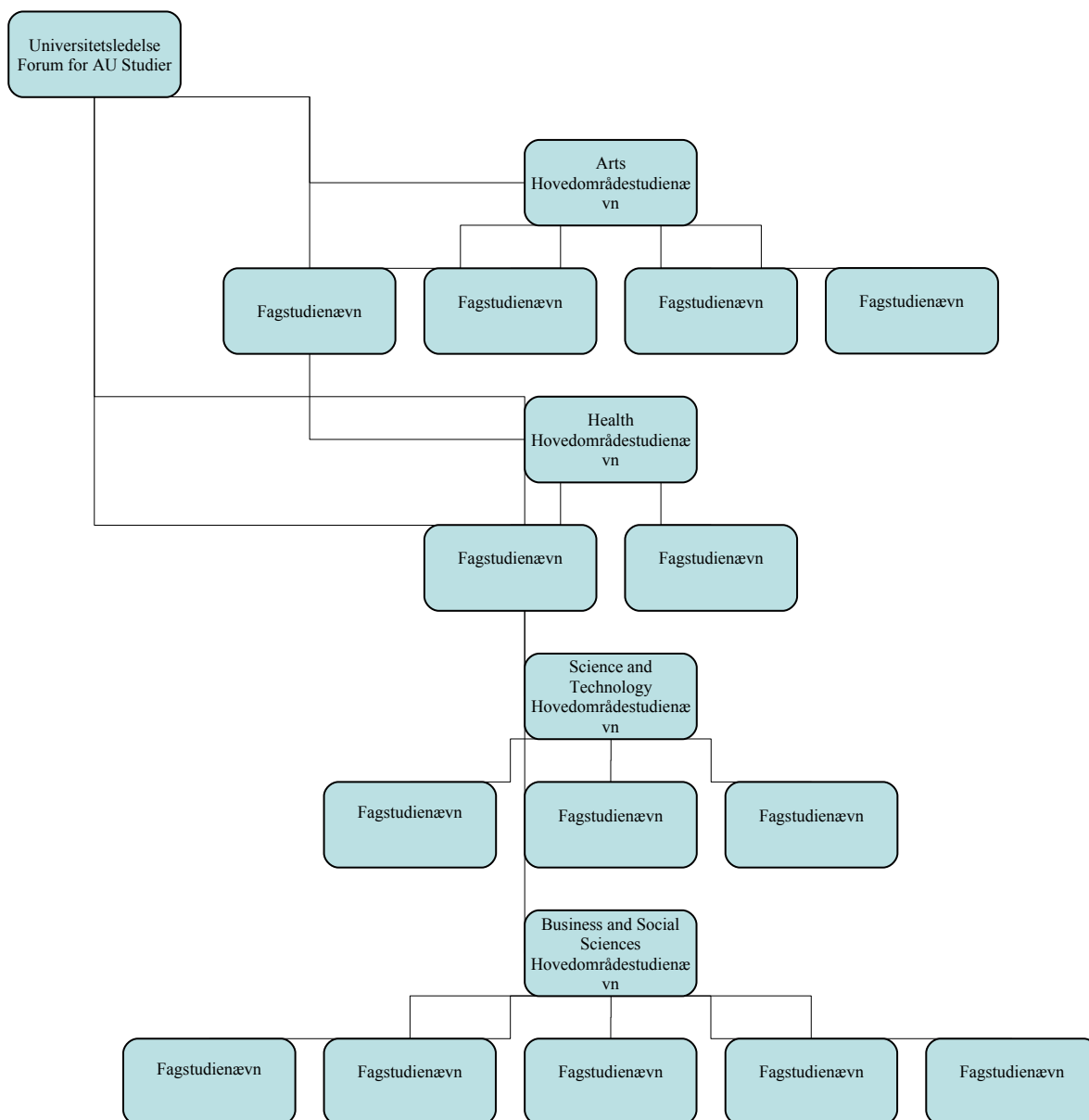
Ovenstående model tager udgangspunkt i organisering i henhold til ledelsesstrengen. Hovedrådets prodekan for uddannelse vil derfor være formand for hovedrådets uddannelsesforum, som vil arbejde ud fra overordnede retningslinjer og principper udstukket af universitetsledelsen. Legitimiteten af beslutningerne vil derfor primært bestå af delegation af relevante dele af dekanens beslutningskompetence til prodekanen for uddannelse, der så vil lade sig rådgive af hovedrådets uddannelsesforum. Den kommende vedtægt vil skulle beskrive disse forhold.

Hovedrådets uddannelsesforum vil have en strategisk karakter og medlemmerne til det vil blive udpeget af dekanen/prodekanen for uddannelse. Medlemmerne kan være studieledere,

studienævnsformænd, institutledere eller andre relevante parter. Modellen forudsætter, at der etableres en systematisk dialog med studienævnene. Det kunne være ved halvårige seminarer, hvor strategiske satsninger diskuteres mellem hovedrådets uddannelsesforum og studienævnenes formandskaber. Derved vil de studerende og medarbejderne blive sikret medinddragelse i uddannelsesforums arbejde.

Det er i model 1 muligt at adskille studieledelsen fra formandskabet i studienævnet. Herved kan der gennem vedtægten pålægges ansvar hos studieledelsen for den strategiske og tværgående udvikling af uddannelserne i samarbejde med hovedrådets ledelse.

MODEL 2: STUDIENÆVN PÅ TO NIVEAUER

NB: Antallet af fagstudienævn ovenfor er gengivet som eksempler og er ikke et konkret forslag om antal.

Ovenstående model tager udgangspunkt i en deling af universitetslovens kompetencer for studienævn. Det vil give hovedområdestudienævnene beslutningskompetence i en række faglige sager, hvor der vil blive givet mulighed for at etablere et armslængdeprincip samt give et tværgående, mere kompetenceorienteret og ensartet perspektiv på beslutningerne.

Der vil være valg til hovedområdestudienævnene og krav om paritet, hvilket rummer en række udfordringer i forhold til hovedområdets prodekan for uddannelse og dennes beslutningskompetencer og opgaveportefølje. Hvis prodekanen for uddannelse skal være født medlem af og formand for hovedområdestudienævnet, forudsætter det formentlig en dispensation fra universitetsloven. Det samme gælder, hvis fagstudienævnenes formandskaber skal være fødte medlemmer af hovedområdestudienævnene.

Det er også i model 2 muligt at adskille studieledelsen fra formandskabet i studienævnet og lægge ansvaret for den strategiske og tværgående udvikling af uddannelserne hos studieledelsen i samarbejde med hovedområdets ledelse.

MODEL 3: UDDANNELSESSTYRING PÅ TO NIVEAUER EFTER EGET VALG

En kombination af ovenstående model er ligeledes mulig. Her vil det bærende princip om uddannelsesstyring på to niveauer gælde, men det vil være op til hovedområderne at definere hvor studienævnskompetencen skal være. Herved åbnes også op for, at hovedområderne har flere studienævn på hovedområdeniveau og derunder et antal uddannelsesudvalg, der varetager den daglige og praktiske planlægning. Disse uddannelsesudvalg bør dog ikke have status af en slags ministudienævn og bør ikke forankres i universitets vedtægter.

Som i model 1 og 2 kan studieledelsen i model 3 adskilles fra studienævnsformandskabet.

Særlige studienævnsområder

I relation til studienævnene er der et område, der kræver en særskilt håndtering. Det drejer sig om efter- og videreuddannelsesområdet, der i sin natur spænder lige fra eksklusive masteruddannelser til enkeltfag i dagtimerne og til faglig opdatering af f.eks. gymnasielærere. Området er altså uhomogent og har ligeledes forskellig karakter og prioritering på de forskellige hovedområder.

Derfor anbefales ikke én studienævnsmodel for området, men i stedet, at hovedområderne generelt varetager "heltid på deltid" som en del af (fag-)studienævnenes opgaveportefølje og særskilt træffer beslutning om masteruddannelsernes studienævnsophæng i f.eks. særlige masterstudienævn.!

Anbefalinger

På baggrund af intentionerne med den faglige udviklingsproces og studienævnsanalysen samt dialogen med studerende, hovedområder og studieadministratorer anbefales nedenstående vedr. studienævnsstrukturen i den kommende organisation.

Den afgørende forudsætning for anbefalingerne er, at samme overordnede studienævnsstruktur anvendes på alle hovedområderne. Det vil understøtte sammenhæng mellem de tre

uddannelsesledelsesniveauer og dermed også sammenhæng i Aarhus Universitets strategiske uddannelsesledelse både vertikalt og horisontalt i organisationen.

Overordnet anbefaling

- Model 1 anbefales som fælles model. Den er den mest hensigtsmæssige med henblik på at sikre sammenhæng og samtidig rumme hovedområdernes forskellige behov og karakter.
 - Model 1 vil give de kommende prodekaner for uddannelser de bedste betingelser for at kunne arbejde strategisk med uddannelsesområdet og foretage den nødvendige løbende koordinering, idet et uddannelsesforum skal etableres på hovedområdeniveau. Rådets medlemmer kan typisk bestå af hovedområdets studieledere og andre relevante parter.
 - Model 1 vil derudover medføre den mest effektive uddannelsesadministration, idet der kun er studienævnskompetence på ét niveau. Derudover vil studerende og medarbejdere fortsat være sikret medbestemmelse og medinddragelse på uddannelse og undervisning.

Afledte anbefalinger

- Af hensyn til den tværgående koordinering og sikring af ensartet praksis anbefales, at hovedområderne kun i begrænset omfang organiserer sig med ét studienævn til én uddannelse.
- Det anbefales ligeledes, at hovedområderne vælger et passende antal studienævn, så underliggende faglige udvalg og dermed uddannelsesstyring på fire niveauer undgås.
- For at sikre inddragelse af studienævnene og de studerende på hovedområdeniveauet anbefales det, at der hvert halve år gennemføres uddannelsesaktuelle seminarer med deltagelse af hovedområdets uddannelsesledelse og formandskaberne for studienævnene (én VIP og én studerende).
- Supplementmodellen, hvor den strategiske uddannelsesledelse er hos studielederen, bør derudover overvejes af hovedområderne alt efter deres størrelse og karakter.
- Det anbefales, at hovedområderne generelt varetager "heltid på deltid" som en del af (fag-) studienævnenes opgaveportefølje og særskilt træffer beslutning om masteruddannelsernes studienævnsophæng i f.eks. særlige masterstudienævn.

Carsten Riis og Grith Thagaard Loft

2011-02-07